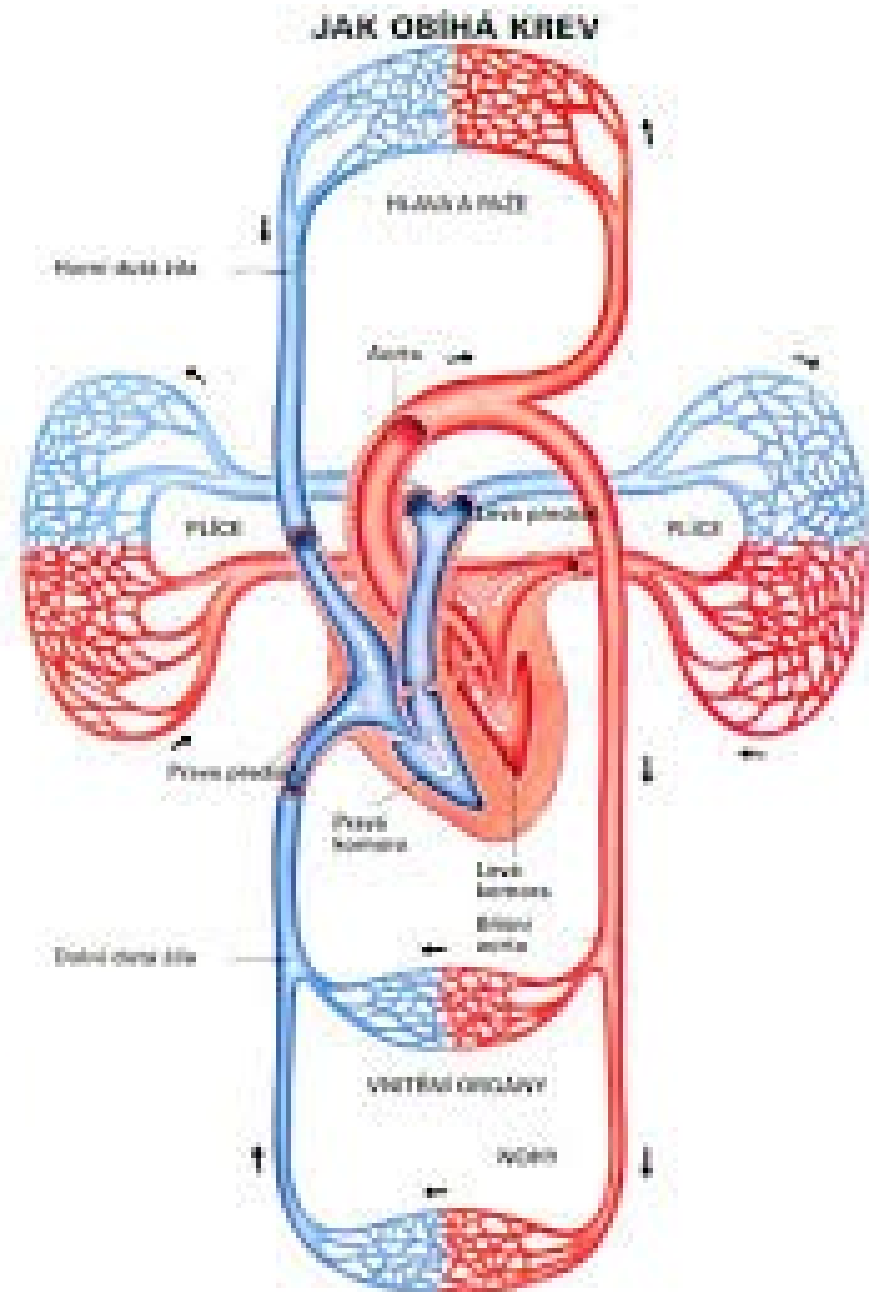

KARDIOVASKULÁRNÍ SYSTÉM

Velký a malý krevní oběh

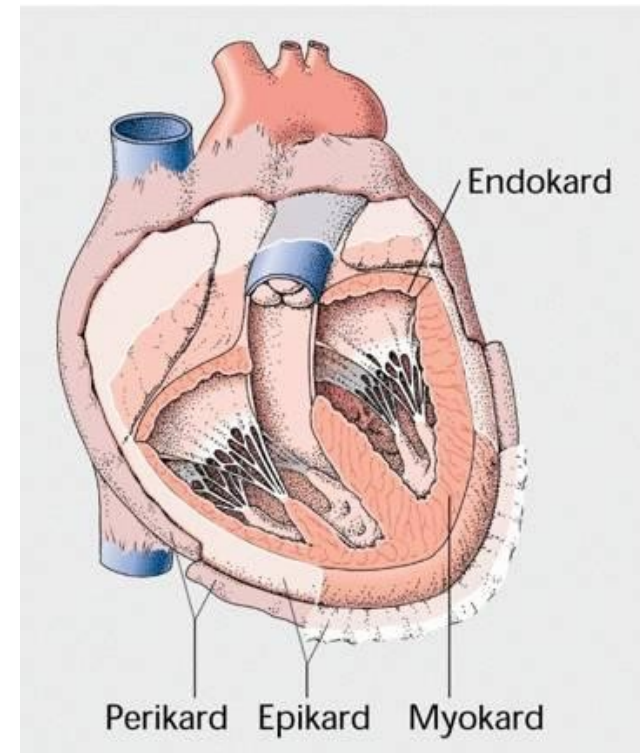
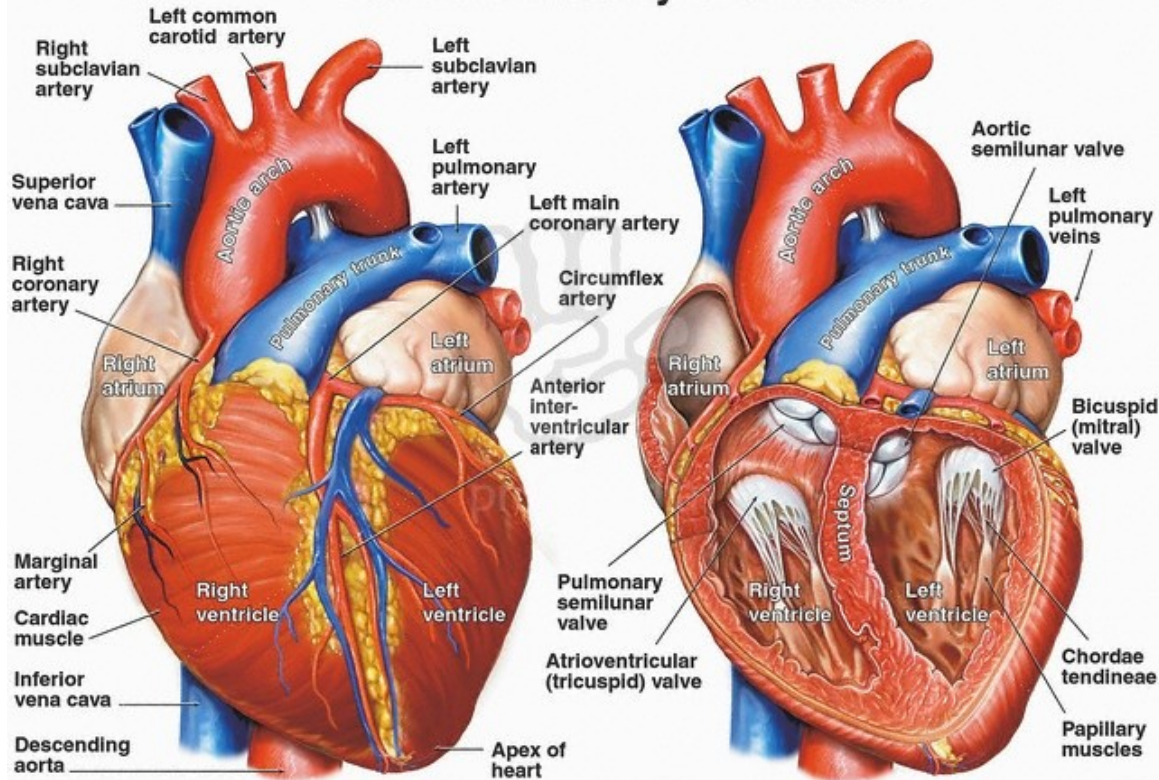

SRDCE - COR

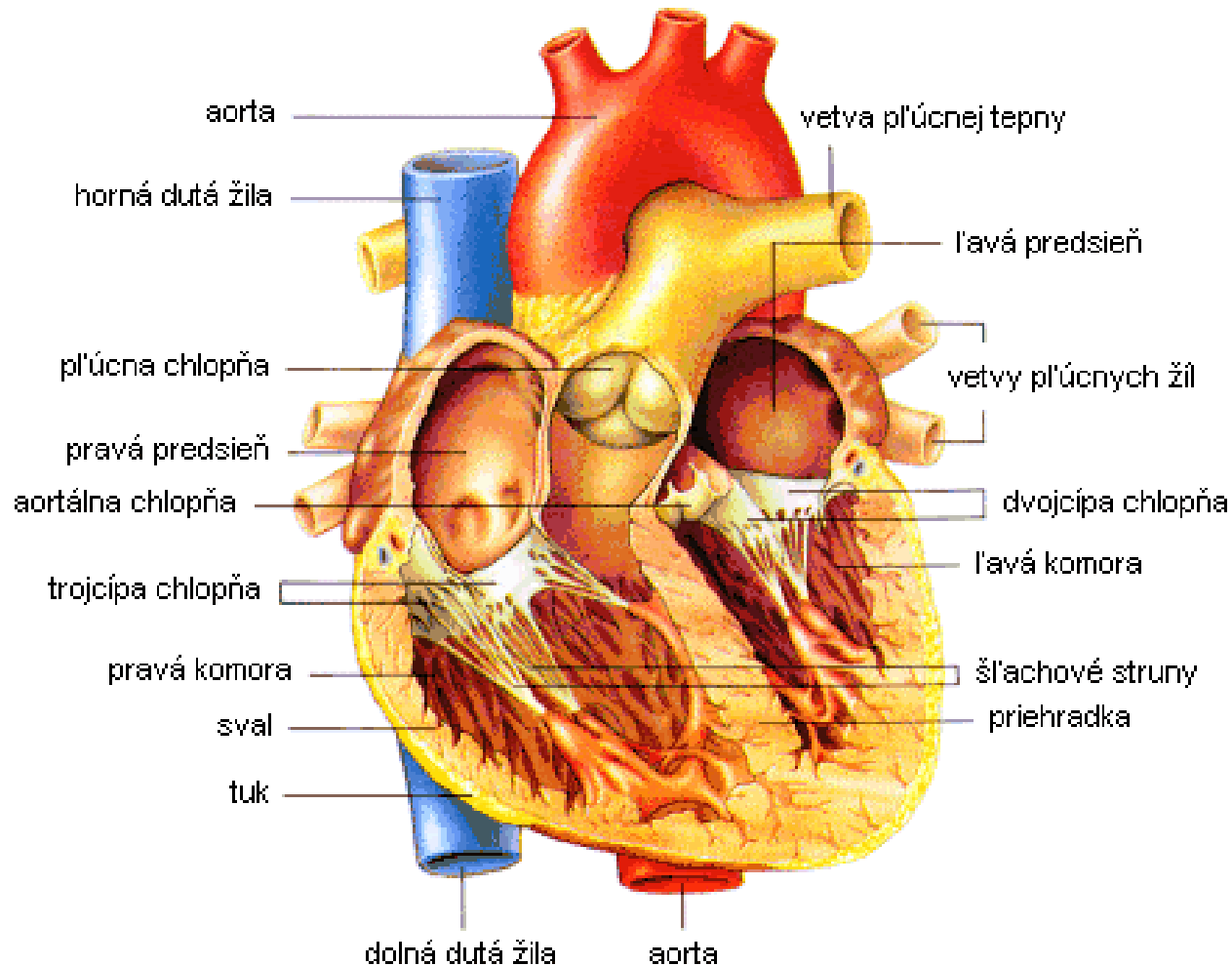
- atrium dextrum et sinistrum
- ventriculus dexter et sinister

- **Stěna srdce:**
- Endokard (vnitřní)
- Myokard (střední)
- Epikard (zevní) →
- Perikard (parietální list, osrdečník)

Normal Anatomy of the Heart

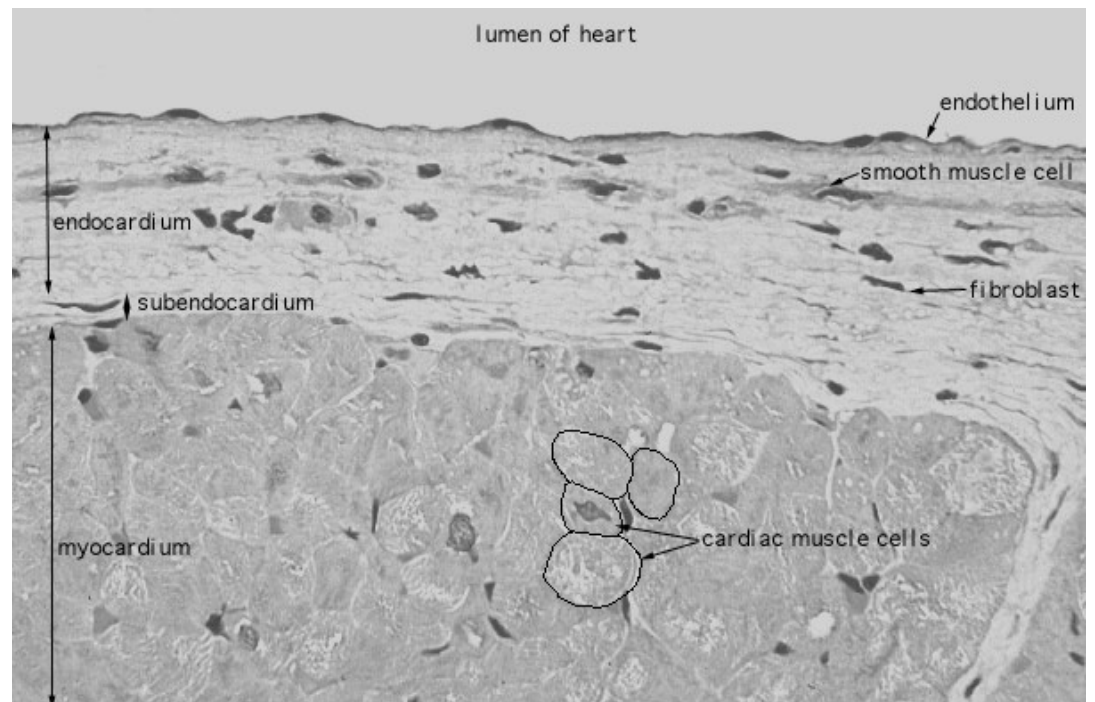
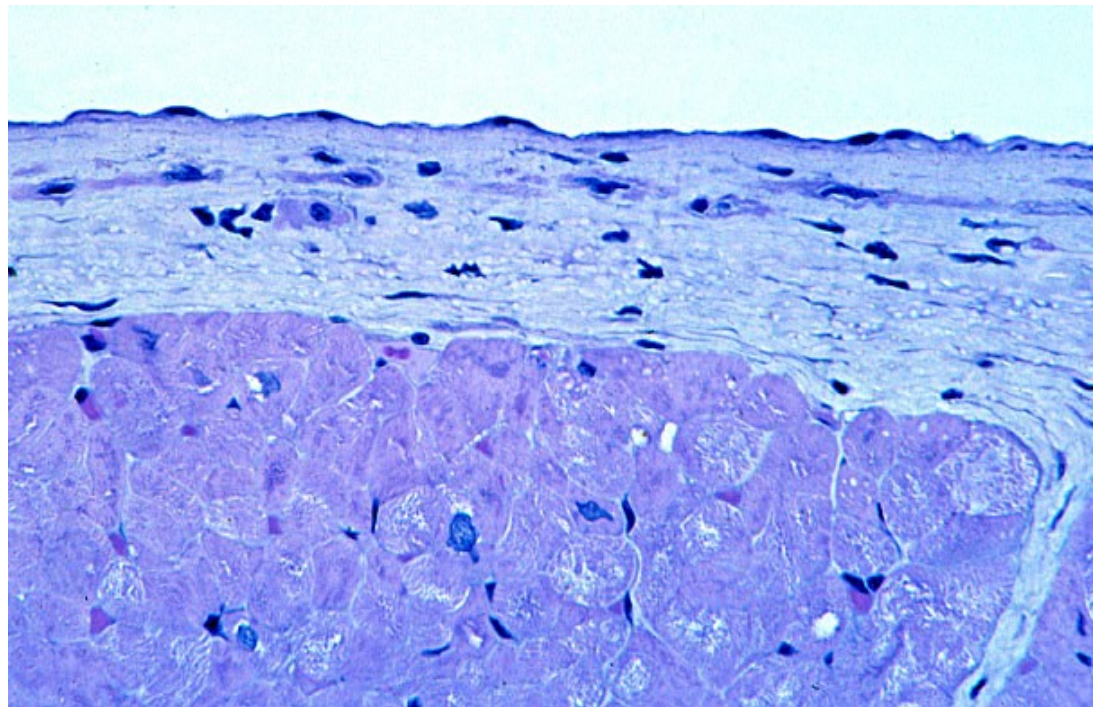
Anatomie srdce

Obr. Prierez srdca

Endokard

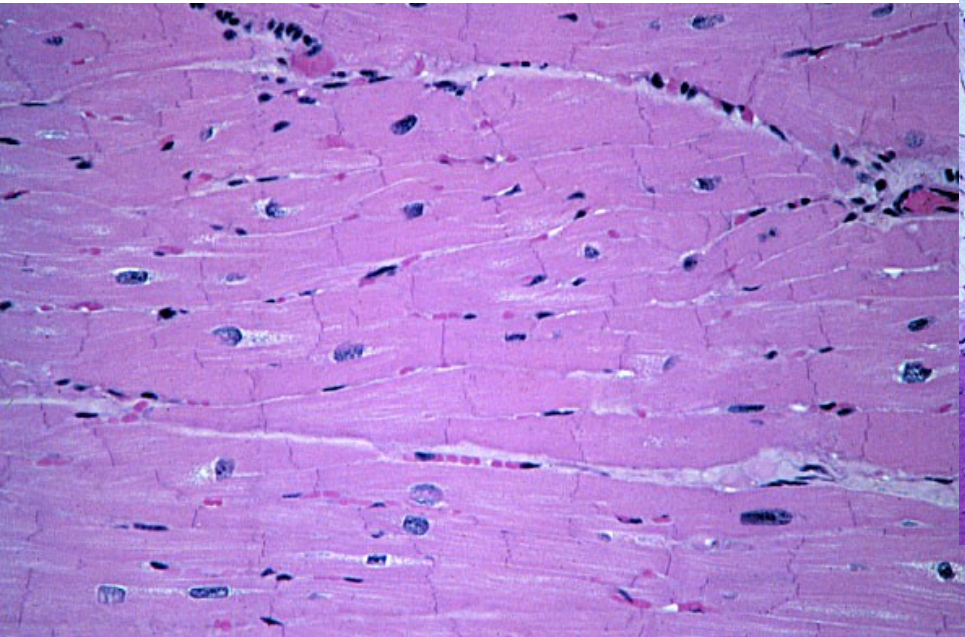
- endotel
- subendotelová vrstva – jemné kolagenní fibrily
- elastickomuskulární vrstva – hustší kolagenní vazivo s elastickými vlákny a buňkami hladké svaloviny
- subendokardová vrstva – připojuje endokard k myokardu

Myokard

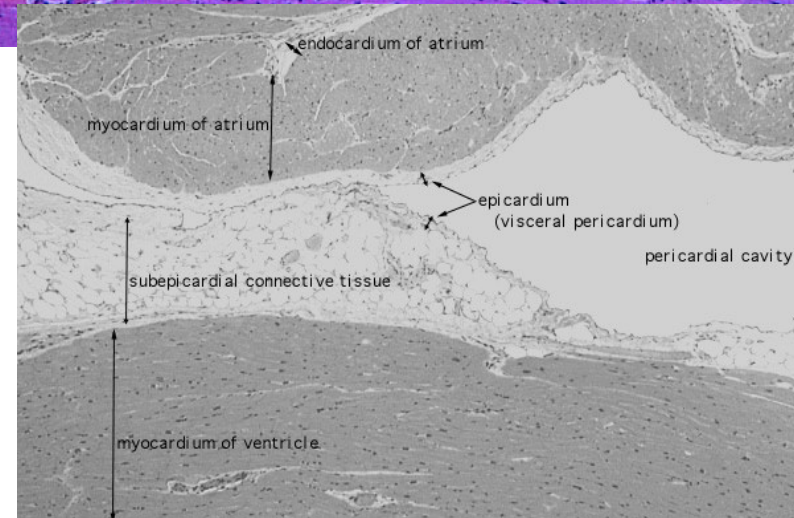
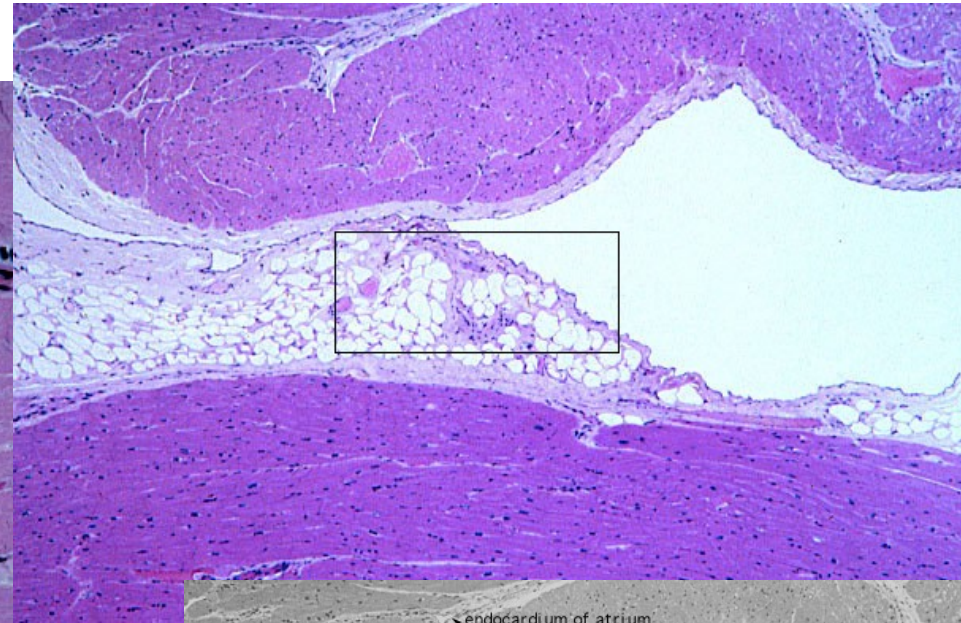
Tři vrstvy:

- **povrchová** (společná pro obě komory)
- **střední** – cirkulární (pro každou komoru samostatná)
- **vnitřní** – spíše podélná
- myokard síní má povrchovou část společnou pro obě síně, vnitřní pak pro každou síň zvlášť

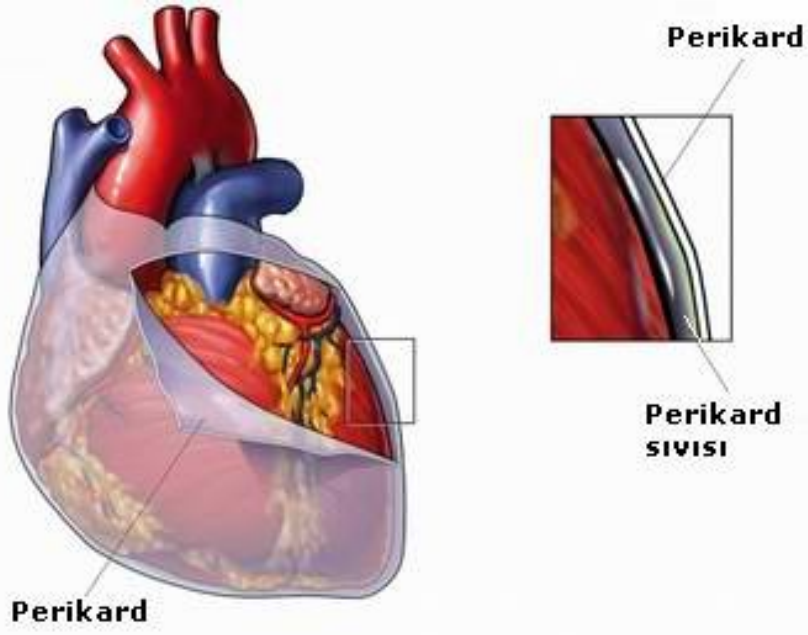

Epikard

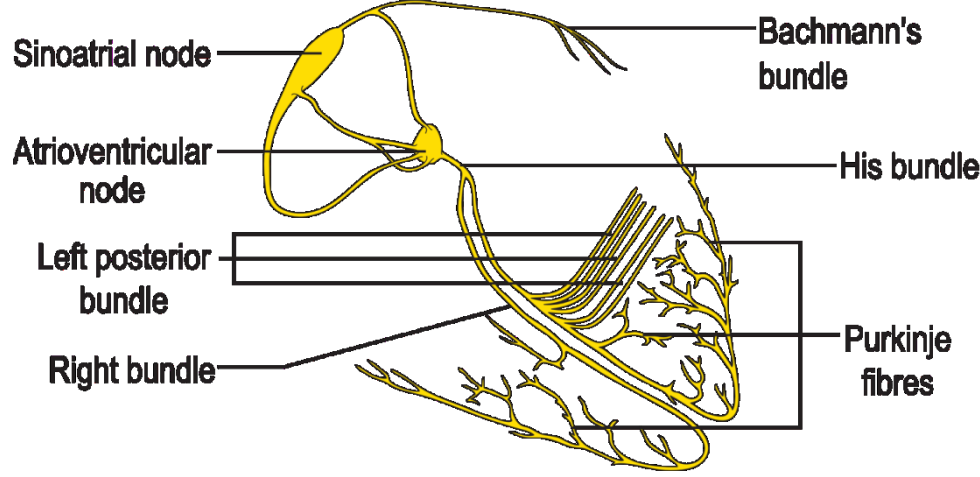
- jednovrstevný plochý mezotel
- vazivově elastická vrstva s krevními a lymfatickými cévami i nervovými vlákny
- tuková tkáň

- **Perikard**
- mezotel – na povrchu obráceném do dutiny, nasedá na vazivově elastickou vrstvu, která připojuje perikard k okolním orgánům

- **Převodní systém** tvoří *sinusový uzlík* (nodus), tzv. „internodální trakty“, *síňokomorový uzlík a svazek* a *Purkyňova vlákna*.

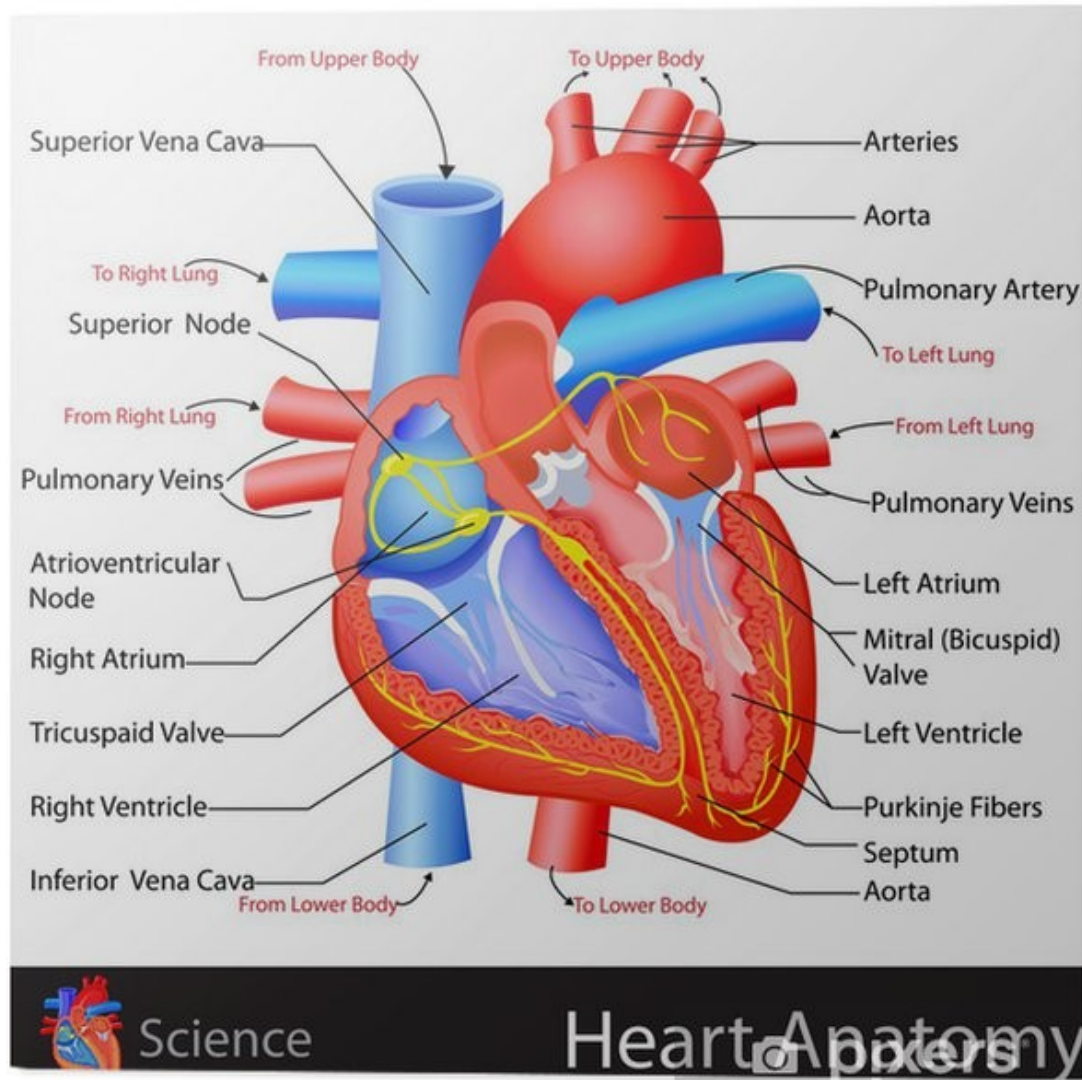

- Srdeční skelet je tvořen hustým kolagenním vazivem s elastickými vlákny.

Purkyňova vlákna

Převodní systém srdeční

KREVNÍ CÉVY

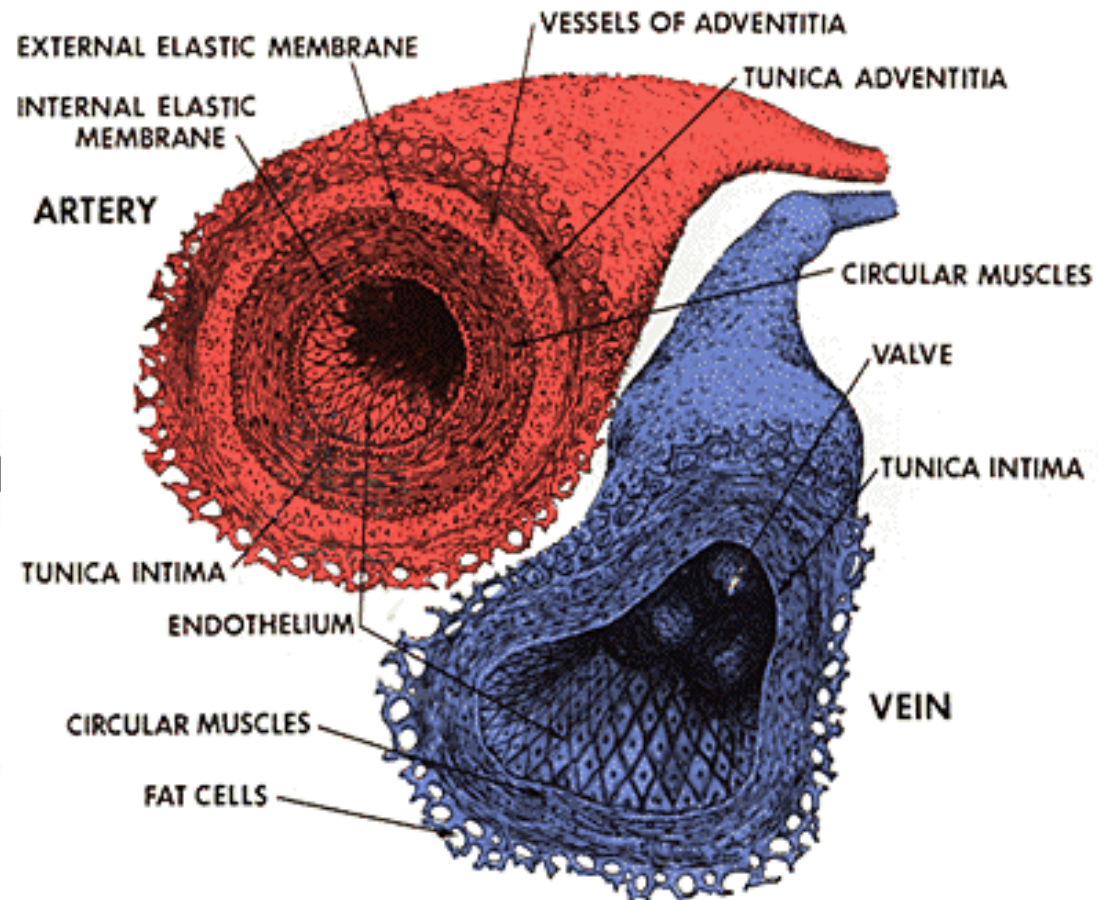
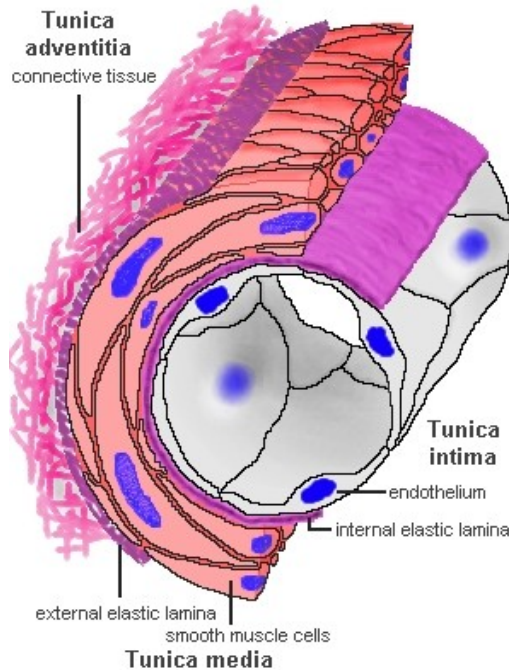
- trubicovité útvary sloužící k rozvádění krve v tkáních a orgánech
- různý průměr, různá tloušťka stěny

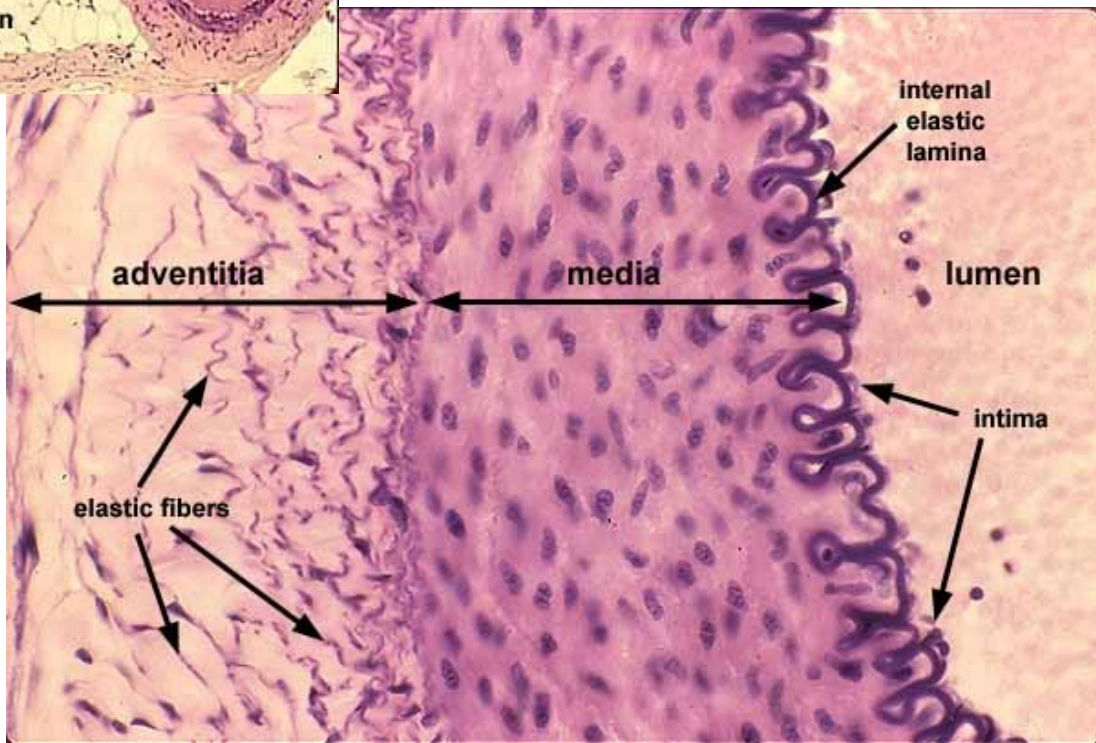
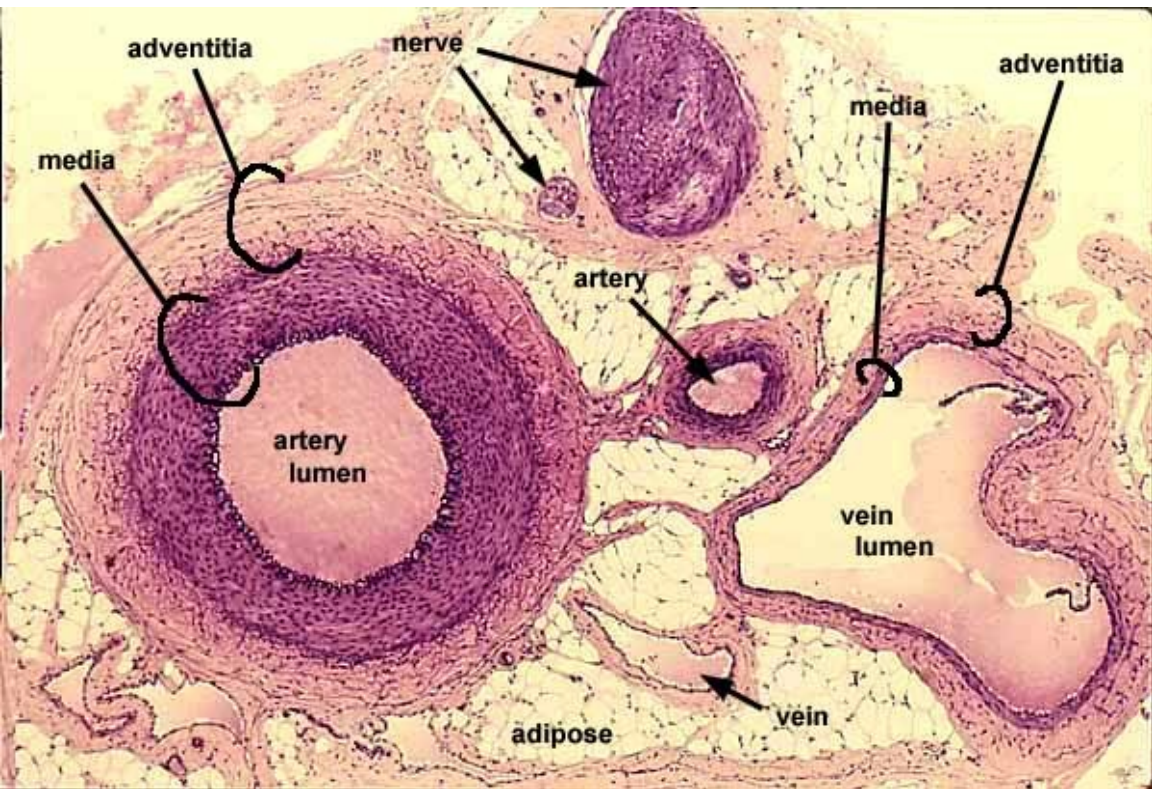
Dělíme je na:

- arterie
- arterioly
- prekapiláry
- kapiláry
- postkapiláry
- vény různého kalibru

- Stěnu cév (kromě kapilár, prekapilár a poskapilár) tvoří 3 vrstvy:

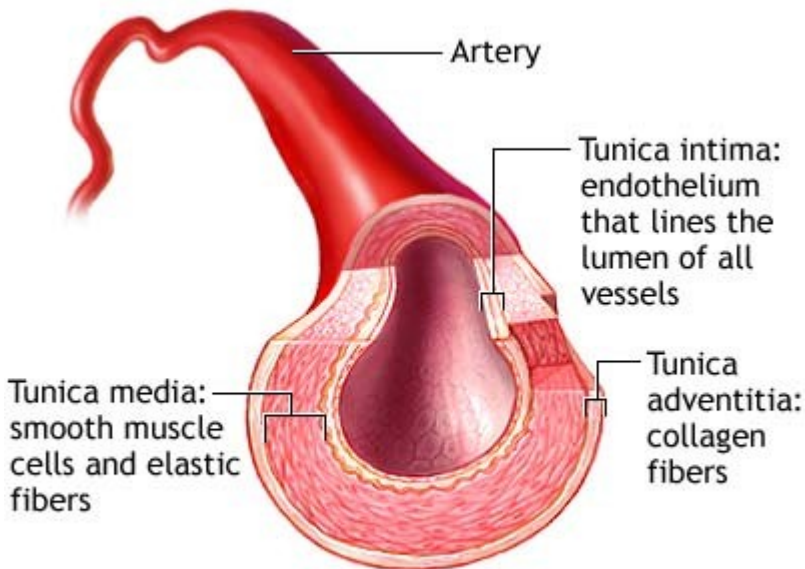
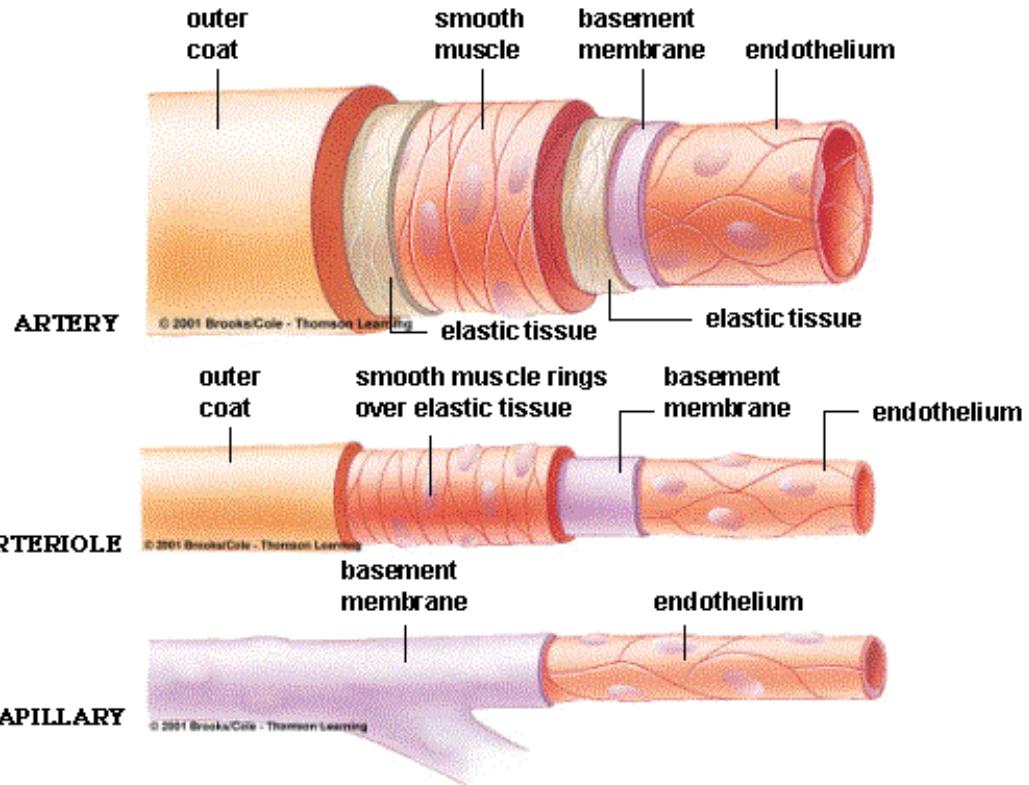
1. **Tunica intima**
2. **Tunica media**
3. **Tunica adventitia**

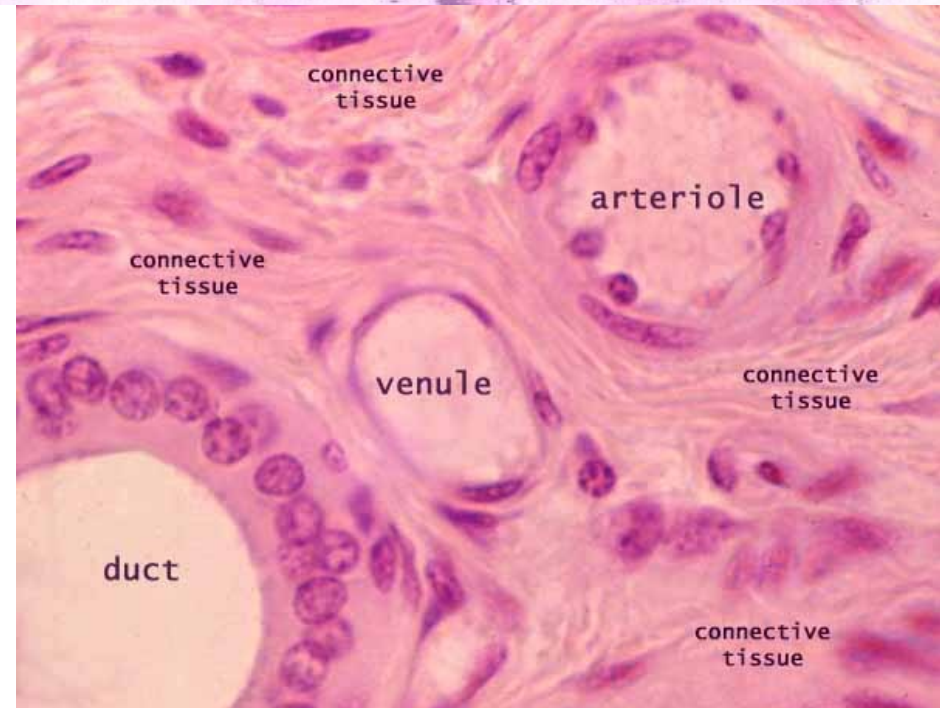
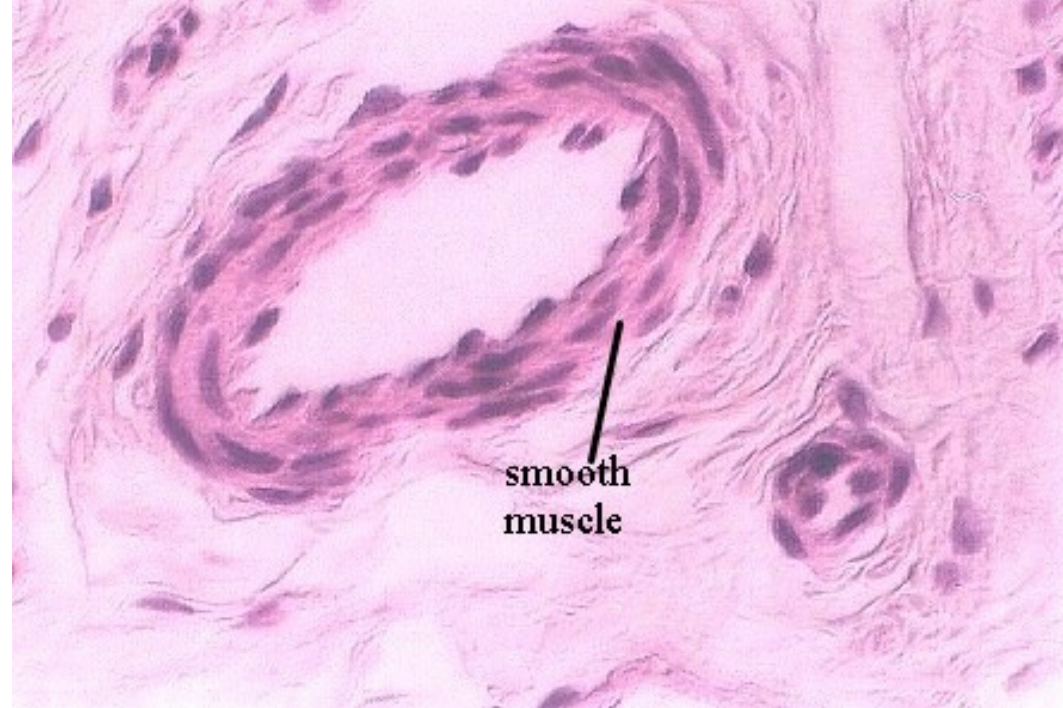
Arterie

- vedou krev od srdce do orgánů
- dělí se na:
  1. Arterioly
  2. Prekapiláry
  3. Arterie svalového typu
  4. Arterie elastické

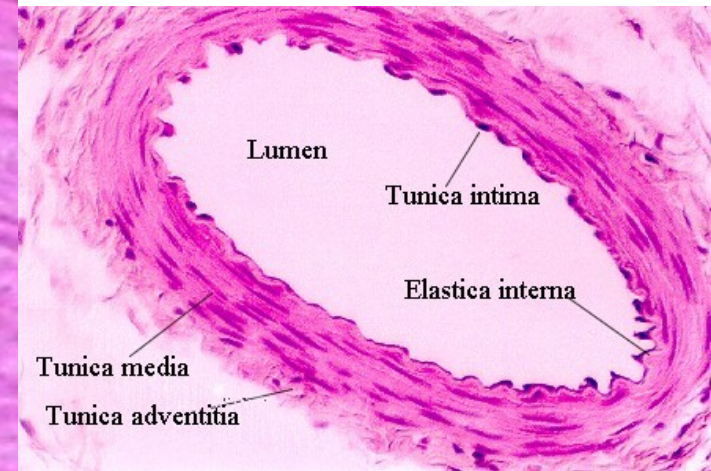
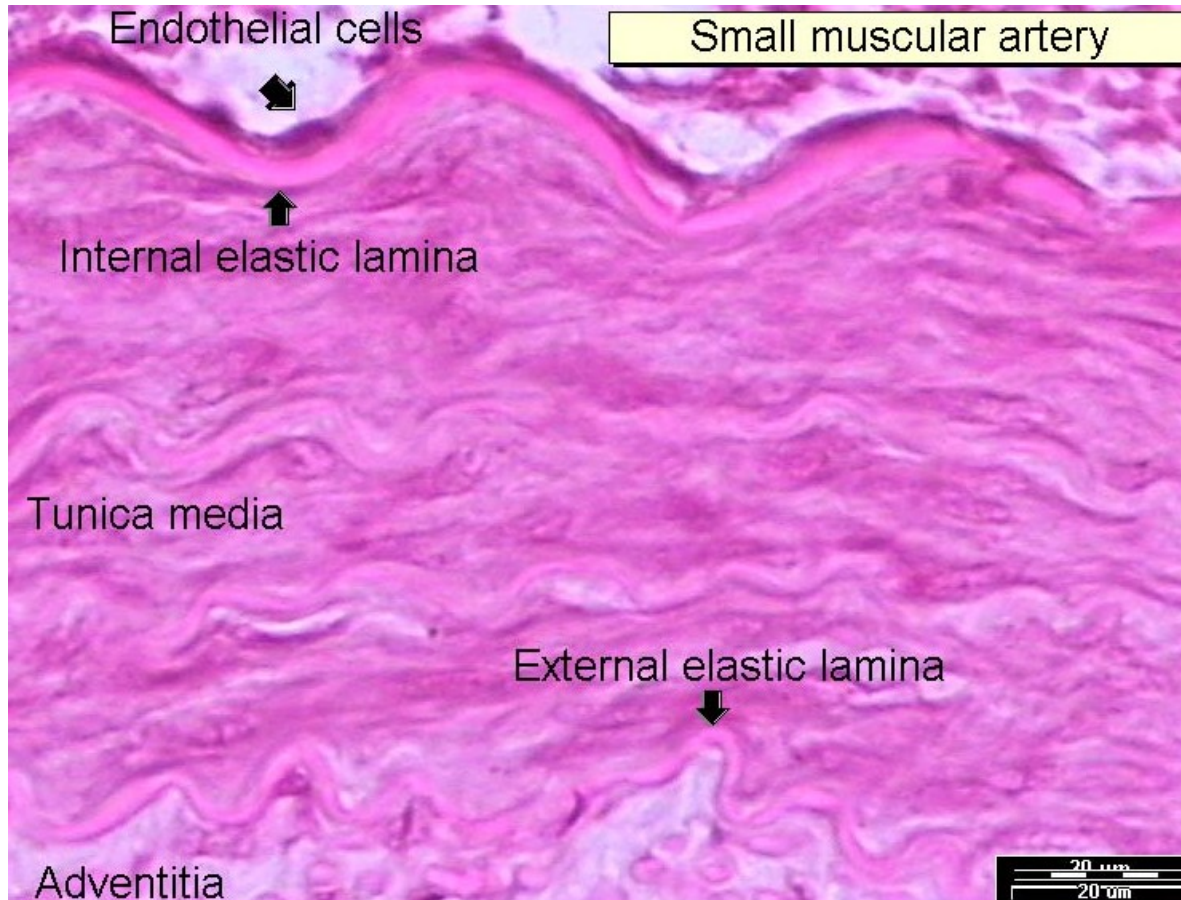
Arterioly

- tepénky – průměr cca 100 μm
- **Tunica intima**
  - endotel
  - vazivo (elastická vlákna)
  - Membrana elastica interna
- **Tunica media**
  - 1-5 vrstev hladkých svalových buněk
- **Tunica adventitia**
  - tenká fibroelastická vrstva

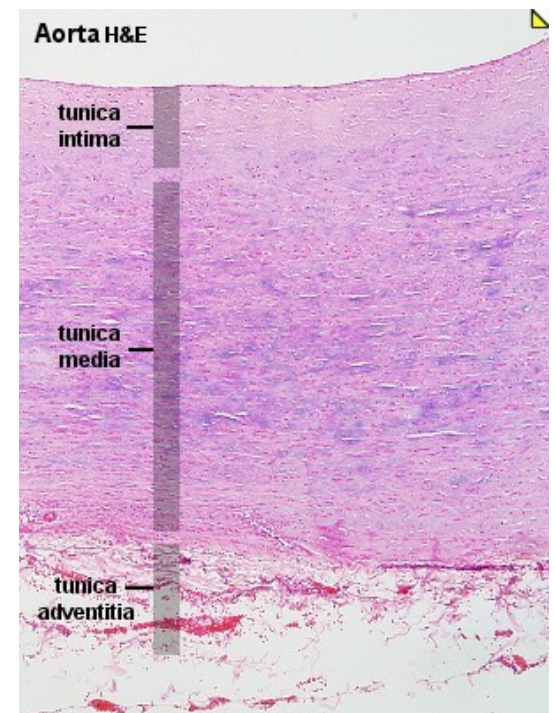
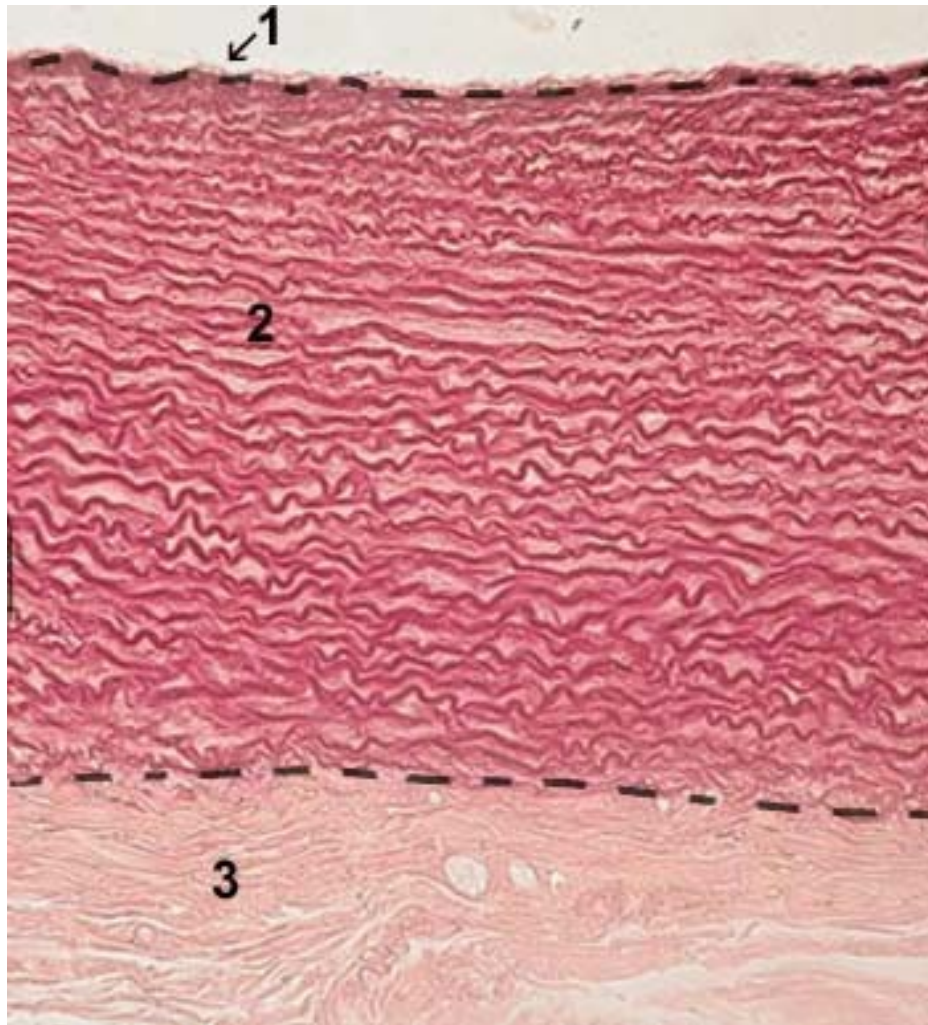

Arterie svalového typu- muskulární

- průměr 0,1 – 10 mm
- **Tunica intima**
  - endotel
  - tenká vrstva subendoteliálního vaziva
  - membrana elastica interna
- **Tunica media**
  - cirkulárně uspořádané vrstvy svalových buněk, 4-40 vrstev
  - elastická vlákna
  - membrana elastica externa
- **Tunica adventitia**
  - vazivová (kolagenní a elastická vlákna)

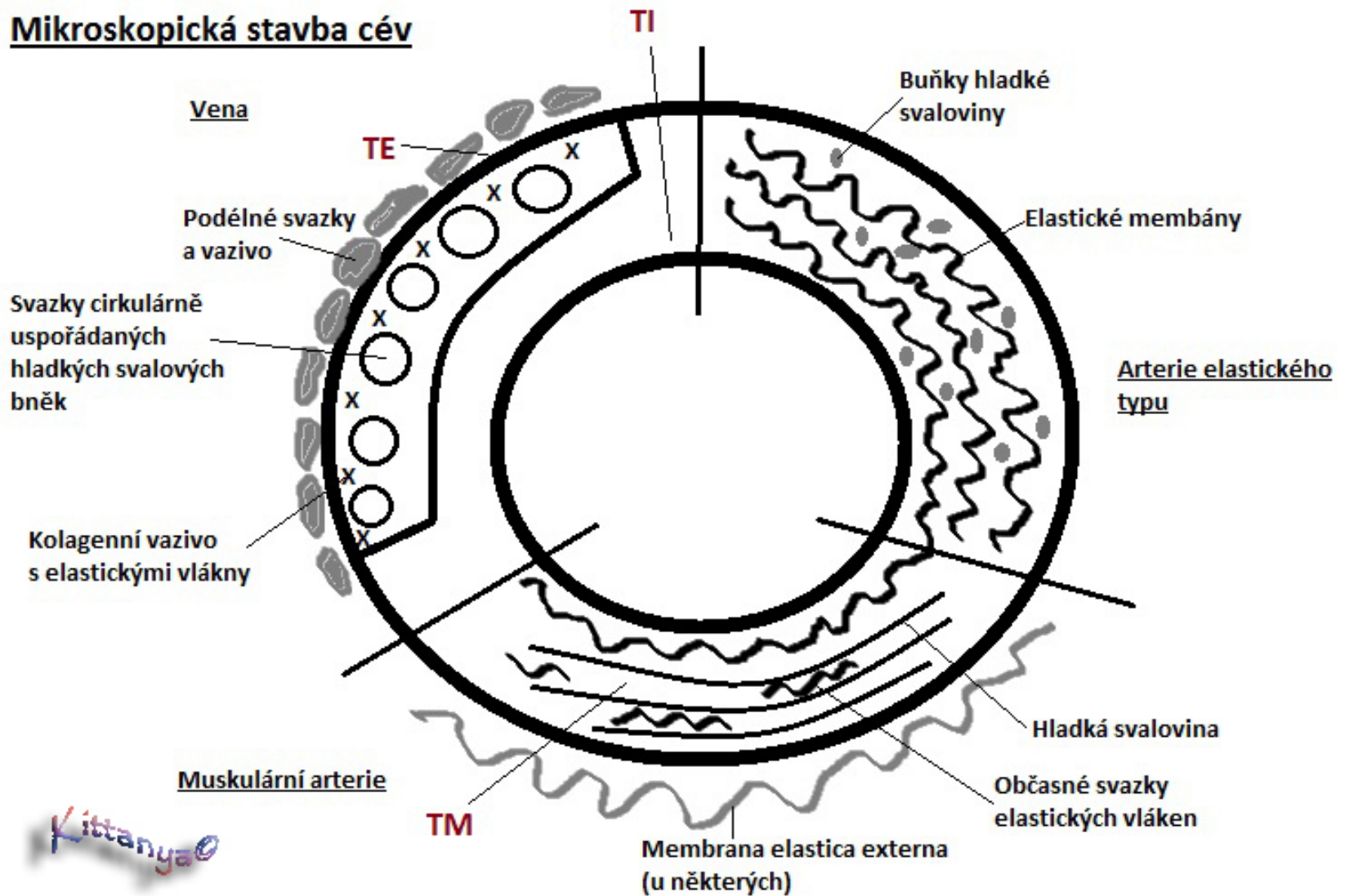

Arterie elastického typu

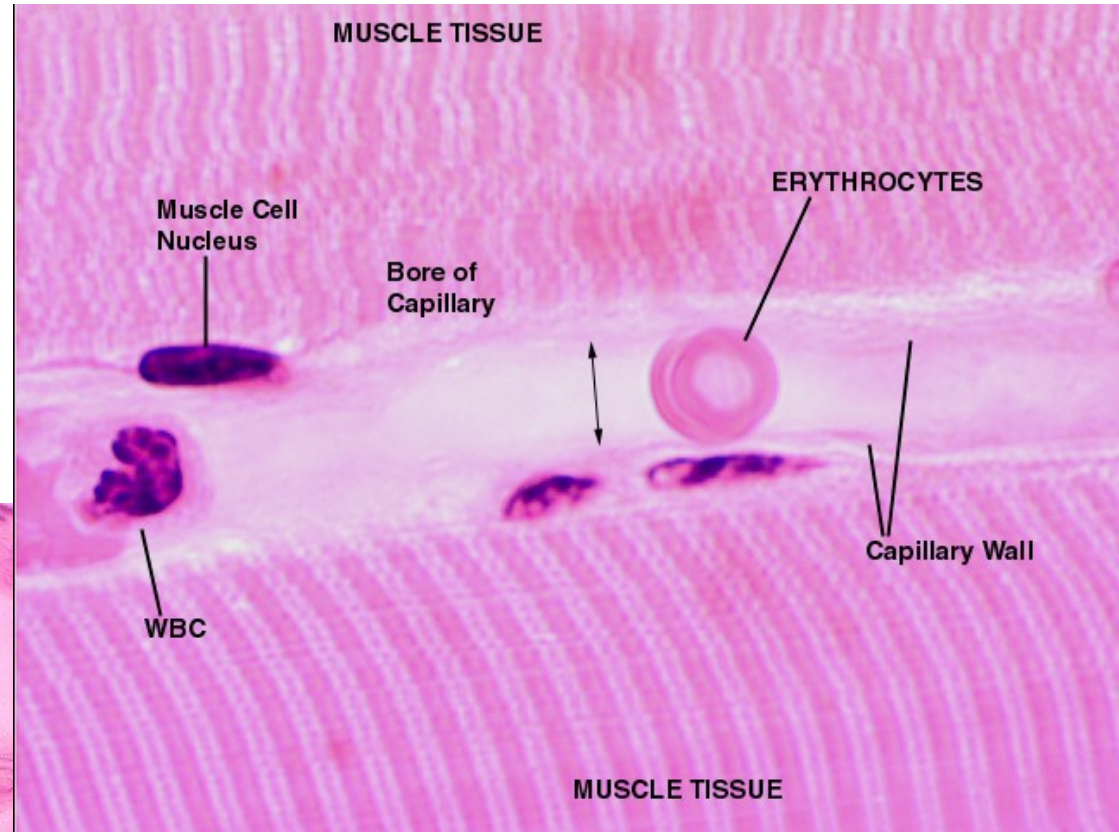
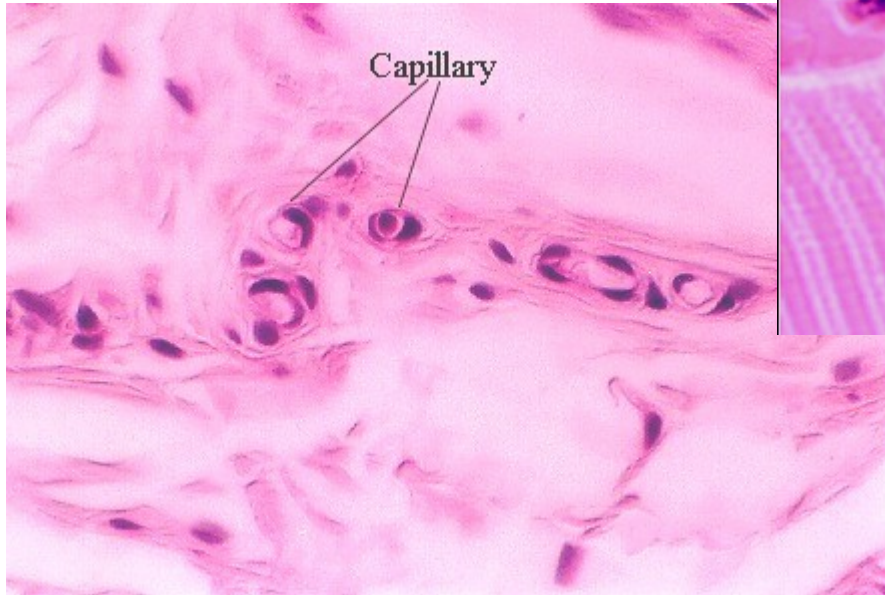
- průměr 10 – 25 mm
- **Tunica intima**
  - endotel
  - vazivo s elastickými vlákny
- **Tunica media**
  - nejsilnější
  - muskulárně elastická složka (více než 50 elastických membrán)
  - hladké svalové buňky
- **Tunica adventitia**
  - silné svazky kolagenních fibril, jemná elastická vlákna, vasa vasorum a nervi vasorum

Mikroskopická stavba cév

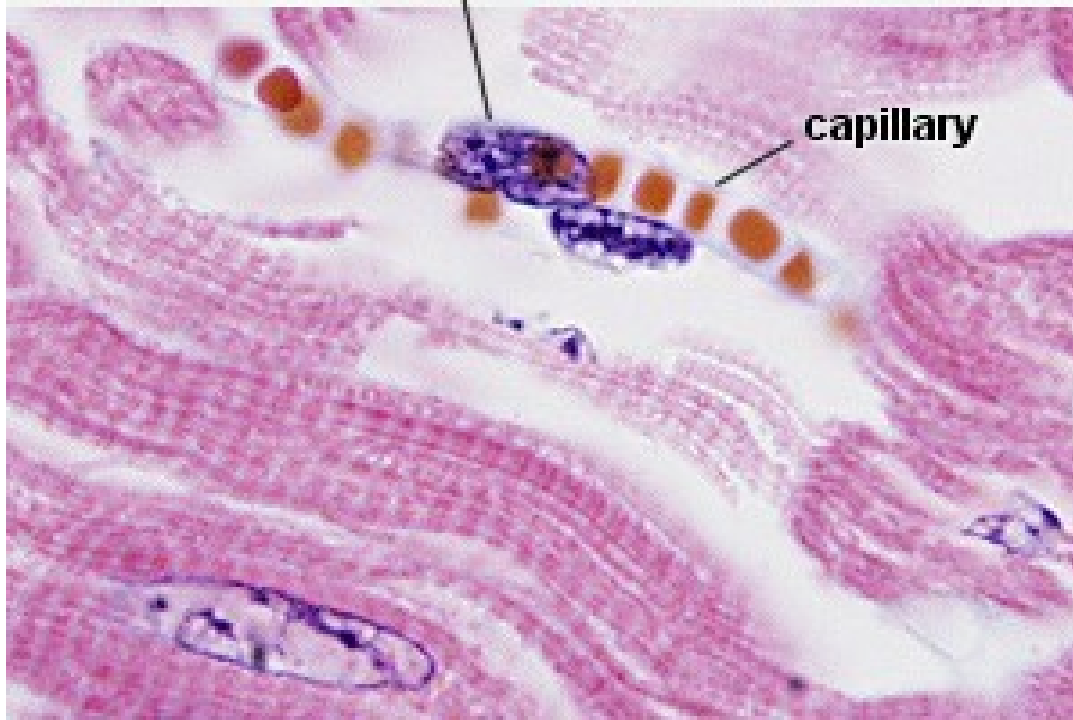
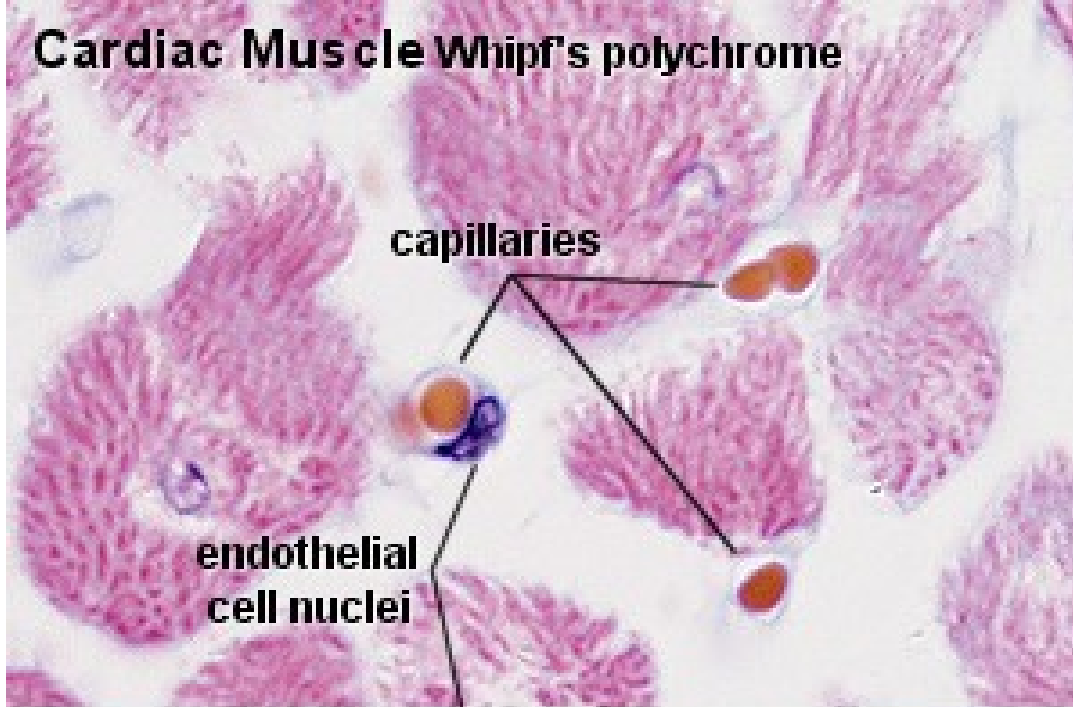
Kapiláry

- nejperifernější součástí krevního řečiště
- stěna:
  - endotel
  - lamina basalis
  - pericyty
- Typické
- Atypické

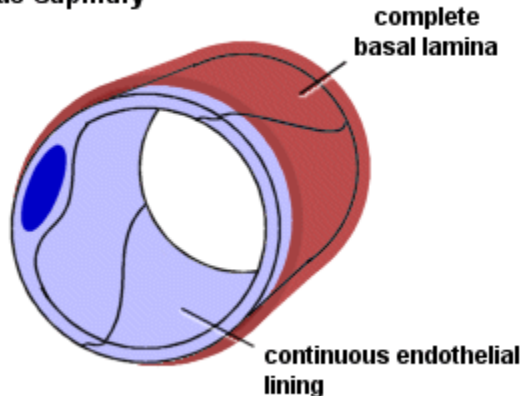
Cardiac Muscle Whipf's polychrome

Kapiláry typické

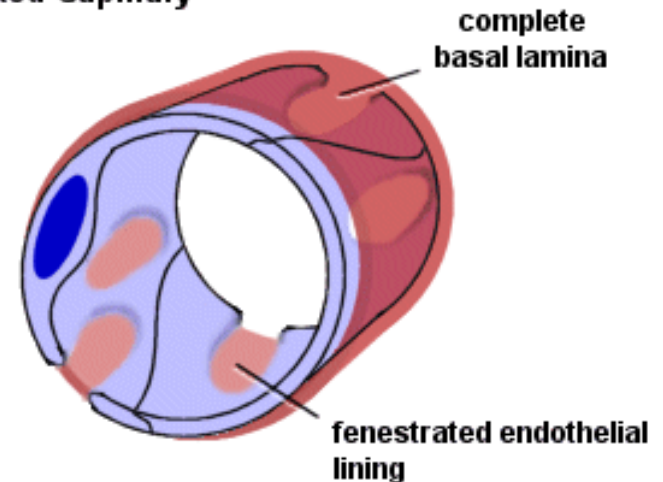
- průměr cca 7 μ m
- stěna:
  - endotel
  - lamina basalis
  - Pericyty- ploché buňky s cytoplazmatickými výběžky bohatě se větvícími kolem stěny kapilár
- kapiláry se souvislou endotelovou výstelkou- svalová tkáň, CNS, vazivo, plíce; ploché endotelové buňky, pericyty

Continuous Capillary

- kapiláry s fenestracemi, překlenutými tenkou diafragmou- střevo, glomeruly, endokrinní žlázy; otvory mezi endotelovými buňkami přepaženy diafragmou, pericyty většinou nemají

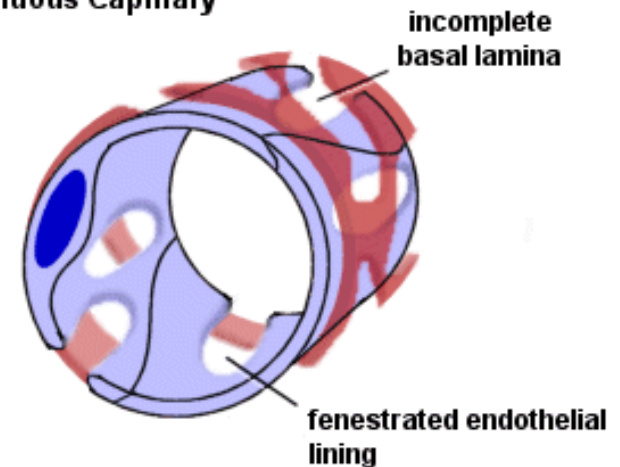
Fenestrated Capillary

Kapiláry atypické (sinusoidy)

- průměr až 30 μm
- Játra, slezina, kostní dřeň
- Otvory mezi sousedními buňkami i v cytoplazmě, není diafragma
- stěna
  - endotel
  - lamina basalis

Discontinuous Capillary

Prekapiláry

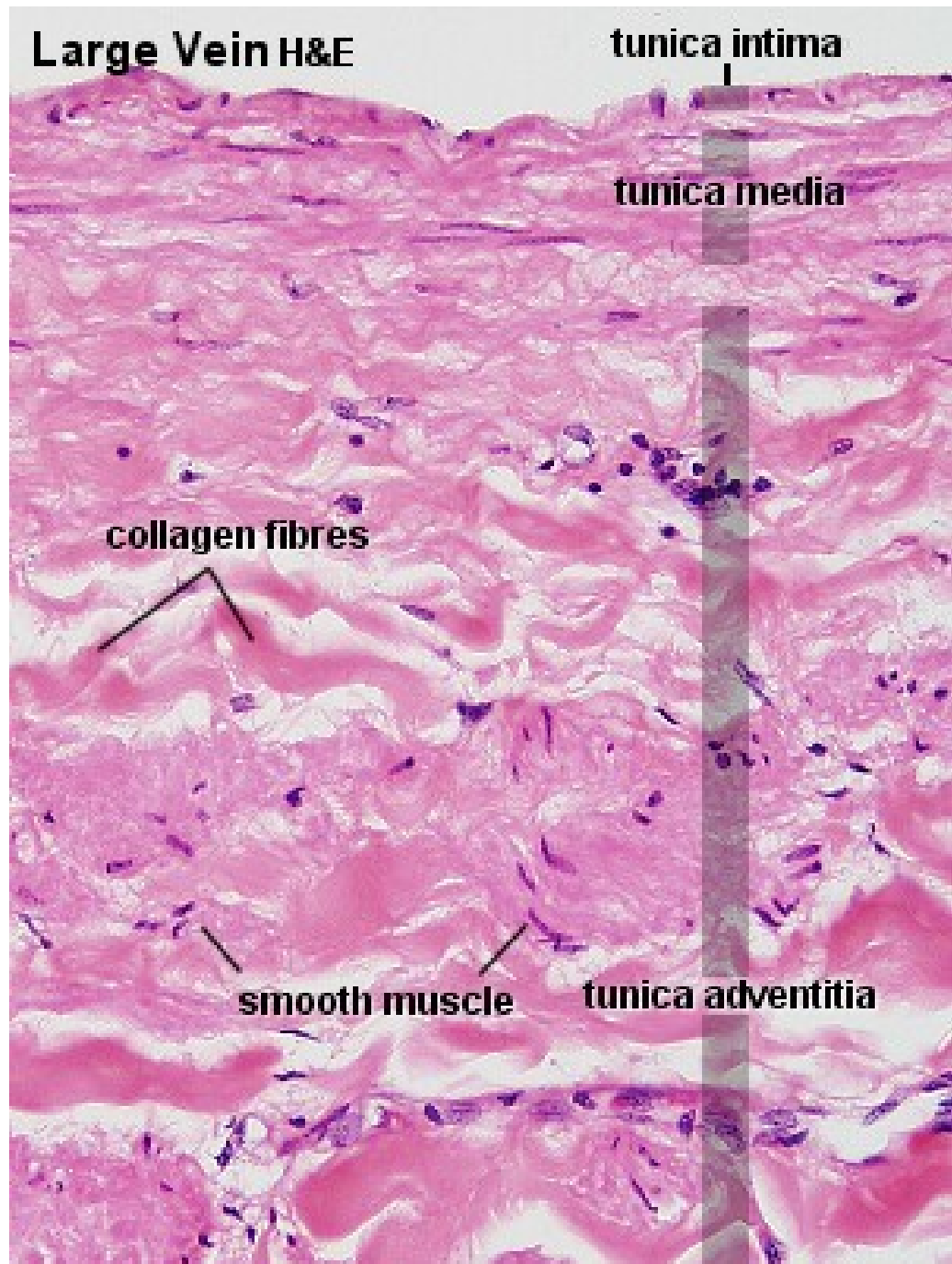
- průměr 12-40 μm
- na arteriální straně kapilárního řečiště
- stěnu tvoří endotel, bazální membrána a hladké svalové buňky rozptýlené kolem endotelu

Postkapiláry

- průměr 200 μm
- jsou na venózní straně kapilárního řečiště
- skládají se z endotelu a vazivového obalu

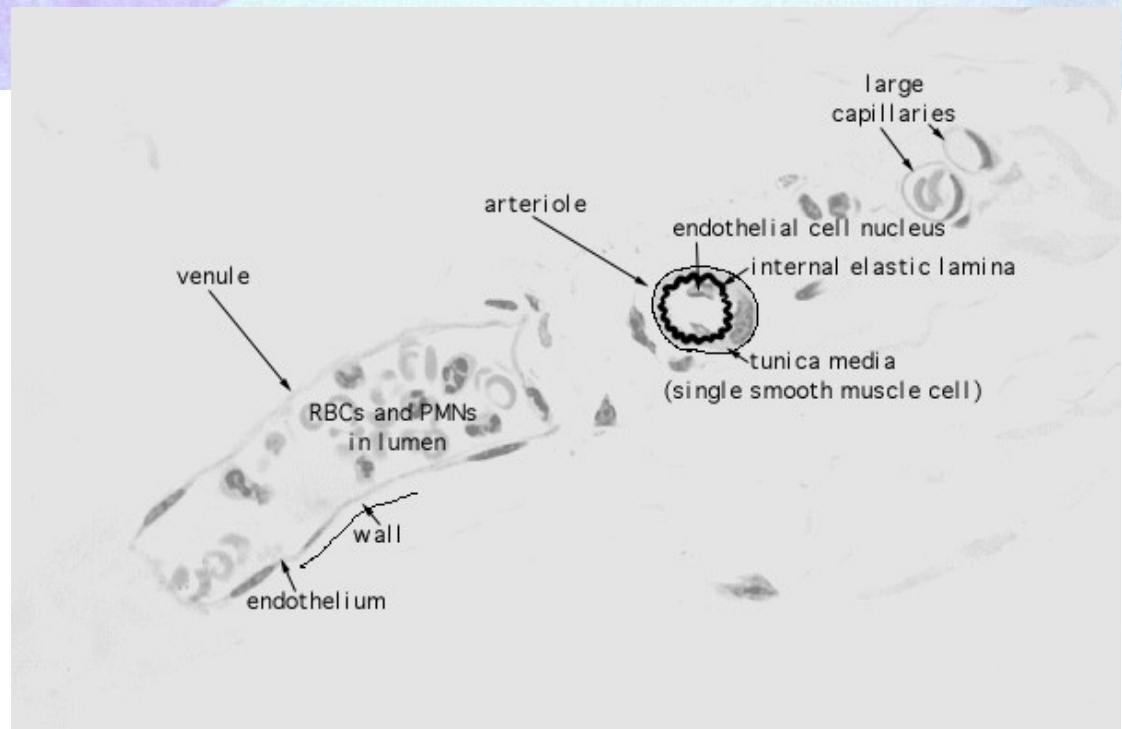
VÉNY

- většinou provázejí odpovídající arterie
- stěna je tenčí a méně kompaktní než stěna arterií, lumen bývá zpravidla větší a mívá nepravidelný tvar
- stěna vén se skládá ze 3 vrstev:
  - **tunica intima**
  - **tunica media**
  - **tunica adventitia**
- podle velikosti dělíme vény na venuly, malé vény, vény střední velikosti a velké vény

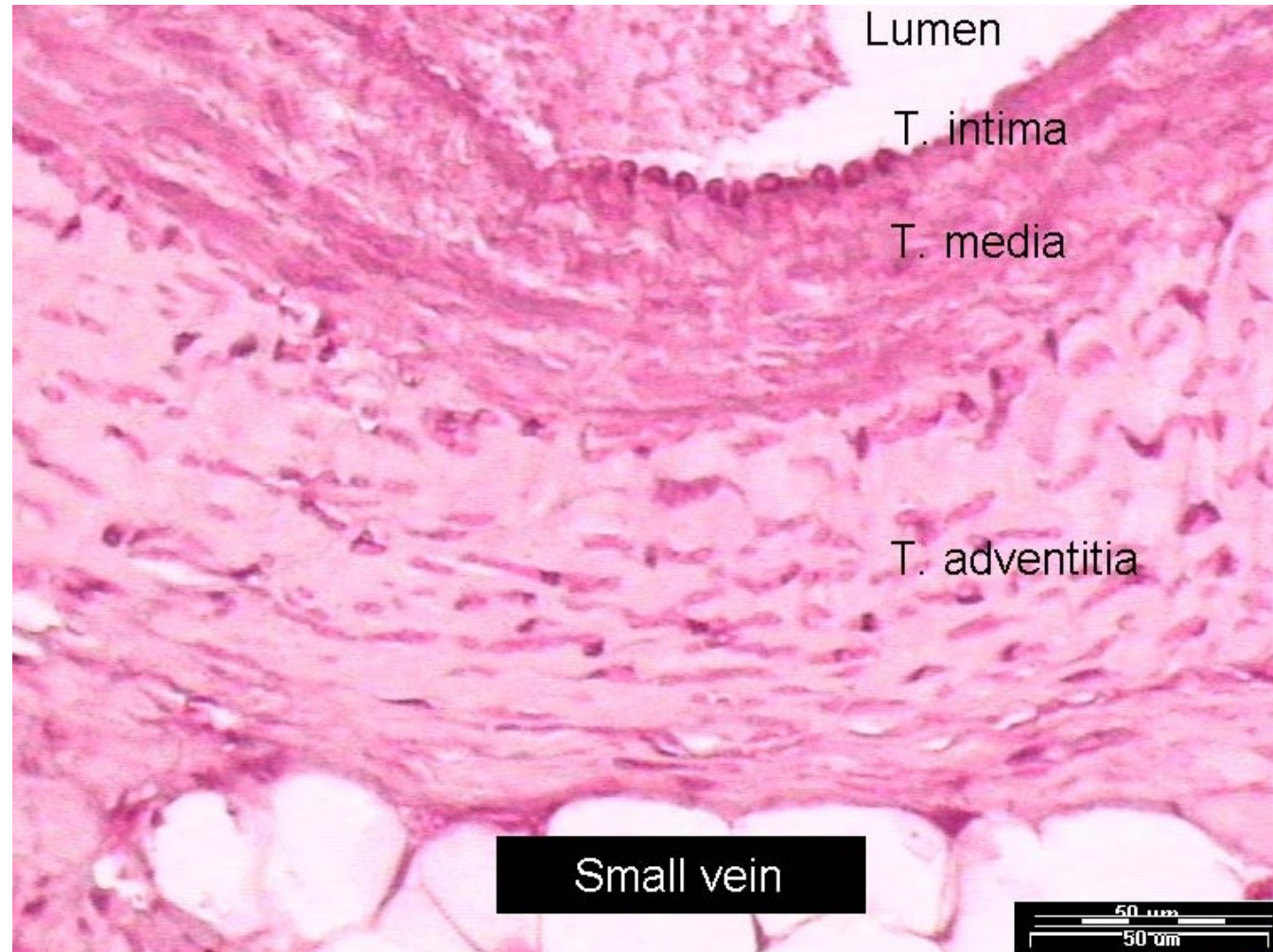
Venuly

- průměr 0,2-1 mm
- **Tunica intima**
  - endotel
  - tenká subendoteliální vazivová vrstva
- **Tunica media**
  - velmi tenká, 1-3 vrstvy hladkých svalových buněk a malé množství elastických vláken
- **Tunica adventitia**
  - silnější, převážně kolagenní vlákna

Vény malé a střední velikosti

- Průměr- malé 0,1-1mm; velké- 1-10 mm
- **Tunica media**
  - několik svazků převážně cirkulárně uspořádaných hladkých svalových buněk, oddělených kolagenními a elastickými vlákny
- **Tunica adventitia**
  - silnější, hlavně z kolagenních vláken a elastických vláken
  - u středních i vasa vasorum a nervová vlákna

Velké vény

- průměr 10 a více mm
- v.cava inferior et superior
- **Tunica intima**
  - silnější
  - subendoteliální část je tlustší (vazivo, hladké svalové buňky)
- **Tunica media**
  - tenká, někdy může i chybět
- **Tunica adventitia**
  - nejsilnější
  - svazky hladkých svalových buněk podélně orientované, oddělené kolagenním vazivem a elastickými vlákny

